

นิพนธ์ นุ่นสง 2549: การประเมินศักยภาพทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อุทยานและนันทนาการ) สาขาวิชาอุทยานและนันทนาการ ภาควิชา
อนุรักษ์วิทยา ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภวรรณ ฐานะกาญจน์, Ph.D. 407 หน้า
ISBN 974-16-1841-7

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ลักษณะทางชีวกายภาพของทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้ประเภทเส้นทางศึกษาธรรมชาติและน้ำตก และเพื่อประเมินศักยภาพทรัพยากรนันทนาการฐานป่าไม้บริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติกุ่มแม่ปาน เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม.33 - หอนงผกจี เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่าง เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง น้ำตกแม่ยะ น้ำตกเหวนรก น้ำตกป่าละอู และน้ำตกกะโรม โดยใช้วิธีการสุ่มเลือกพื้นที่ตัวอย่างแบบเจาะจง ตัวชี้วัดที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 10 กลุ่มตัวชี้วัด ได้แก่ ความโดดเด่นของสังคมพืช โอกาสในการพบเห็นสัตว์ป่า ความโดดเด่นทางกายภาพของฐานทรัพยากร คุณภาพด้านทัศนียภาพของภูมิทัศน์ นับสำคัญต่อการสื่อความหมาย ความเหมาะสมของทรัพยากรต่อการประกอบกิจกรรมนันทนาการ ความคงทนของสภาพแวดล้อมที่จะรองรับการใช้ประโยชน์โดยยังคงลักษณะเดิมของระบบนิเวศ ความเชื่อมโยงกับแหล่งนันทนาการอื่น ความปลอดภัย และภูมิอากาศ จำนวนรวม 31 ตัวชี้วัดย่อย ทำการเก็บข้อมูลซ้ำ 3 ครั้งใน 1 ปี ใน 14 ตัวชี้วัด และใช้สมการถ่วงน้ำหนักอย่างง่ายในการประเมินระดับศักยภาพของทรัพยากรนันทนาการ

ผลการศึกษาพบว่า เส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ศักยภาพอยู่ในระดับสูงมากมี 1 แห่ง คือ เส้นทางศึกษาธรรมชาติกุ่มแม่ปาน มีคะแนนศักยภาพเท่ากับ 3.7490 เส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ศักยภาพอยู่ในระดับสูงมี 2 แห่ง คือ เส้นทางศึกษาธรรมชาติ กม.33 - หอนงผกจี และเส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกรุงชิง โดยมีคะแนนศักยภาพเท่ากับ 3.3266 และ 3.2482 ตามลำดับ และเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ศักยภาพอยู่ในระดับปานกลางมี 1 แห่ง คือ เส้นทางศึกษาธรรมชาติแคมป์บ้านกร่าง มีคะแนนศักยภาพเท่ากับ 2.7635 ส่วนแหล่งนันทนาการประเภทน้ำตก พบว่า มีศักยภาพอยู่ในระดับสูงทั้ง 4 แห่ง โดยน้ำตกกะโรมมีคะแนนศักยภาพสูงสุดเท่ากับ 3.4282 รองลงมาคือน้ำตกแม่ยะ น้ำตกเหวนรก และน้ำตกป่าละอู โดยมีคะแนนศักยภาพเท่ากับ 3.2025 3.1610 และ 3.1054 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินในการวิจัยครั้งนี้ กับผลการศึกษาของนภวรรณ และคณะ (2548) ซึ่งทำการเก็บข้อมูลครั้งเดียวในทุกตัวชี้วัด พบว่า ระดับศักยภาพทรัพยากรนันทนาการในแหล่งนันทนาการตัวอย่างทั้ง 8 แห่งอยู่ในช่วงชั้นเดียวกัน